

Účast OSN na humanitárních krizích, vyvolaných ozbrojenými konflikty se zaměřením na problematiku humanitárních intervencí

Lucie Vehovská, veřejná a sociální politika FSV UK Praha

Ve své diplomové práci se autorka vydává na cestu tématem, se kterým se v kontextu veřejné politiky příliš často nesetkáváme. K této skutečnosti je možné se postavit dvojím způsobem: (a) jako k výrazně limitujícímu faktoru (nedostatek odborných studií, obtížnost volby výzkumných metod atd.), nebo naopak (b) jako k velké výzvě a příležitosti k proniknutí do zatím neprobádané oblasti a představení mnoha nových poznatků. Autorka se snaží spíše o druhý přístup. Nutno již v úvodu tohoto posudku říci, že autorka zůstává pouze u snahy.

Na více než sto stranách textu a 8 přílohách se autorka pokouší o vymezení zkoumaného problému, popis teoretických východisek, popis používaných pojmů (ozbrojený konflikt, humanitární intervence apod.), popis hlavních aktérů a analýzu konfliktu ve Rwandě a Somálsku.

Po formální stránce diplomová práce splňuje všechna požadovaná kritéria. Výhrady je možné mít k řazení kapitol (např. „Metodologie“ je až za „Teoretickými východisky“) a k pojmenování některých kapitol, resp. částí práce (např. Dělení na „Deskriptivní“ a „Analytickou“ část působí poněkud nepřírozně). Stejně tak je možné upozornit na celou řadu dalších drobných stylistických chyb, překlepů či dalších formálních prohešků. Níže uvádím některé z nich:

- na straně 26 začíná podkapitolu 7.1.1. slovem „Organizace“ aniž by bylo zřejmé, o jakou organizaci jde.
- Na straně 29 (v kap. 7.2.) se zmiňuje o „Reportu“ a možná by bylo lepší použít české slovo „Zpráva“, než použitý anglický výraz.
- Konstatování na konci strany 34 vyznívá minimálně velmi zvláště (citace: *„Pravdou ovšem je, že OSN se po problémech se zásahem ve Rwandě a Kosovu již nedopustila stejně osudových rozhodnutí. Je otázkou, zda pouze pro to, že se již podobná situace nevyskytlá“*)

Vedle toho autorka používá velké množství zkratk (častokrát i více různých zkratk pro jedno označení), a i když diplomová práce obsahuje seznam zkratk, bylo by vhodné i v textu některé zkratky rozepsat, zvláště v případě, že je autorka použije poprvé. Stejně tak působí nevhodně spíše novinářský styl, který autorka používá (např. lidový termín „kalašnikov“ pro označení sovětské útočné pušky AK-47, nebo až bulvární název podkapitoly „Černý jestřáb sestřeleň“).

Navíc není vůbec jasné, proč se v práci objevují pasáže věnované aktivitě ČR v misích OSN a stejně tak není zřejmý smysl některých příloh (např. příloha č. 5. *Znění tzv. Hostage incident card: rady v případě zajeří*)

Všechny výše uvedené nedostatky jsou však zanedbatelné v porovnání s nejzávažnějším pochybením autorky v podobě absence jasně vymezených cílů diplomové práce, výzkumných otázek či hypotéz. Ani po opakovaném přečtení práce si čtenář není jistý tím, co chtěla autorka přesně odhalit a zda (či do jaké míry) se jí to podařilo. Kromě tezí práce (kde jsou cíle explicitně uvedeny) se nikde v samotném textu práce s cíli jako takovými nesetkáváme. O tom, kam autorka ve své práci směřuje, se můžeme pouze dohadovat z neurčitých vyjádření typu: *„Tato diplomová práce se zabývá účastí OSN na humanitárních krizích v 90.“*

letech 20. století,....." nebo „V této práci se soustředím především na dvě humanitární intervence,..“ citováno z kap. 1. Úvod, str. 5. Případně z vyjádření na str. 17 „...se pokusím odhalit nedostatky a chyby, jichž se OSN při řešení těchto konfliktů nevyvarovala, a zda se z těchto svých největších selhání za celou dobu své existence dokázala poučit.“

Z tohoto hlediska je také obtížné hodnotit celkovou kvalitu práce, neboť nevíme, zda se autorce podařilo vše, co si předsevzala. Spíše se naskytá otázka, jestli práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci a zda je vůbec možné ji doporučit k obhajobě.

Další připomínky směřují ke kapitole 3. Teoretická východiska. Autorka se velmi obšírně zabývá mezinárodním právem, ale místo teoretického přístupu se spíše zabývá historickým vývojem a zejména přehledem právního rámce.

V této kapitole by se také mohla podrobněji věnovat teoretickému rozboru etiky, neboť právě s etikou dále pracuje v textu.

Konečně je škoda, že se nezabývala novým konceptem globálního vládnutí a to např. ve vztahu k fungování a postavení OSN. V tomto směru také kladu autorce otázku, na kterou by měla v průběhu obhajoby reagovat: **Zamyslete se nad konceptem globálního vládnutí a jeho možným použitím při předcházení či řešení podobných humanitárních krizí?**

Domnívám se, že i přes veškeré výše uvedené nedostatky by Lucie Vehovská měla přistoupit k obhajobě své diplomové práce. Zároveň předpokládám, že v diskusi k obhajobě diplomové práce bude diplomantka reagovat na položenou otázku a výše uvedené připomínky.

Diplomovou práci nakonec doporučuji k obhajobě a s ohledem na její výsledek navrhuji
hodnocení **dobře**.

V Praze dne 12.6. 2011

PhDr.Ing. Pavel Mička